

(infoga ny rad genom att trycka tab → när du står i sista cellen eller markera en hel rad högerklicka och välj infoga rader.)

Remissinstans/uppgiftslämnare: Bygg klokt

Nr	BBR 1:XX	Synpunkt
1.	1:2	Bygg klokt stödjer inte förslaget att göra undantag för fritidshus till föreskrift. Behovet av tillgängliga och användbara fritidshus är stort och att slå fast i föreskriften att fritidshus är undantagna från tillgänglighetsreglerna är ett steg bakåt i samhällsutvecklingen.
2.		
3.		

Nr	BBR 3:XX	Synpunkt
1.	3:111	Bygg klokt anser att begreppsparet tillgänglighet och användbarhet alltid ska användas tillsammans. Tyvärr tror vi inte att varken projektörer, arkitekter eller övriga i byggbranschen är tillräckligt medvetna och kunniga om begreppens innebörd så att begreppsparet kan delas upp. Bygg klokt är positiva till att föreskriften tydliggör och exemplifierar begreppet personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.
2.	3:112	Möjlighet måste finnas för att ta sig med större utomhusrullstol fram till förvaringsplats för utomhusrullstol.
3.	3:122	Krav bör även här ställas på att tillgängliga gångvägar ska vara lätta att följa och att de ska kunna fungera som sammanhängande taktila och visuella ledstråk. För att underlätta orientering är den bästa lösningen att använda naturliga avgränsningar i miljön som exempelvis staket, fasader, gräs- eller stenkanter. Konstgjorda ledstråk är svårare att anlägga i efterhand och är inte lika användbara. Detta måste finnas med i ett tidigt skede av projekteringen. Alla gångvägar ska vara tillgängliga och användbara. Bygg klokt anser att angöring ska finnas inom 5 m från entré och parkeringsplats ska finnas inom 10 m från entré. Det allmänna rådet bör kompletteras med breddmått 5 m för parkeringsplats för person med rörelsehinder samt att parkeringsplats ska vara tydligt markerad och skyltad.
4.	3:1222	Bygg klokt anser att ramp vid nybyggnation och tillbyggnation får luta högst 1:20. Vid ombyggnation kan en ramplutning på 1:12 undantagsvis accepteras. Bygg klokt anser att det i det allmänna rådet bör anges att det ska finnas ledstänger på båda sidor om rampen för att underlätta tillgängligheten, användbarheten och orienterbarheten samt att

(infoga ny rad genom att trycka tab → när du står i sista cellen eller markera en hel rad högerklicka och välj infoga rader.)

		<p>rampens början och slut ska vara tydligt kontrastmarkerad.</p> <p>Bygg klokt anser att avåkningsskyddet bör ökas från 40 mm till 50 mm</p>
5.	3:1223	Kontrastmarkering av trappor bör finnas med också i detta avsnitt.
6.	3:1225	Skyltar bör kompletteras med upphöjd relief, punktskrift eller båda i enlighet med HIN.
7.	3:132	<p>Bygg klokt är mycket positiva till att det nu i föreskrift ställs krav på att huvudentréer placeras och utformas så att de blir tillgängliga för alla.</p> <p>Bygg klokt anser vidare att alla entréer vid nybyggnation ska vara tillgängliga, även småhus.</p> <p>Det allmänna rådet bör kompletteras med att vilplan måste finnas framför entré.</p>
8.	3:142	<p>Vilplan måste finnas framför entré.</p> <p>Måttet för fri passage måste göras till föreskrift.</p>
9.	3:1422	<p>Bygg klokt anser att ramp vid nybyggnation och tillbyggnation får luta högst 1:20. Vid ombyggnation kan en ramplutning på 1:12 undantagsvis accepteras.</p> <p>Bygg klokt anser att det i det allmänna rådet bör anges att det ska finnas ledstänger på båda sidor om rampen för att underlätta tillgängligheten, användbarheten och orienterbarheten samt att rampens början och slut ska vara tydligt kontrastmarkerad.</p> <p>Bygg klokt anser att avåkningsskyddet bör ökas från 40 mm till 50 mm</p> <p>Placering av trappor och hissar i en byggnad har stor betydelse för tillgängligheten och orienterbarheten. För bästa möjliga tillgänglighet och användbarhet bör trappor och hissar placeras tillsammans.</p>
10.	3:1423	Bygg klokt anser att första avsnitt i allmänna rådet bör ändras till föreskrift för att tydliggöra vad som är viktiga målpunkter i en byggnad. Markering av glasade ytor bör också omnämnas på samma sätt som användningen av logiska färgsystem för att underlätta orienteringen.
11.	3:1425	Bygg klokt anser att skyltar bör vara kompletterade med bokstäver i upphöjd relief och punktskrift eller båda delarna samt talad information och tydliga symboler, i enlighet med HIN.
12.	3:143	<p>Bygg klokt föreslår att ändra föreskriftstexten...<i>öppna och stänga dörren eller porten från rullstolen eller användning av rullator...</i></p> <p>Föreskriftstexten bör kompletteras med:</p>

(infoga ny rad genom att trycka tab → när du står i sista cellen eller markera en hel rad högerklicka och välj infoga rader.)

		<p><i>Slagdörr ska vara olåst och förses med dörröppnare. Portkoder ska alltid ha en kännbar punkt på 5:an. Glasade dörrar ska kontrastmarkeras.</i></p> <p>Utformningen av dörrar och portar på arbetsplatser bör innefattas i Boverkets område. Bygg klokt anser att det fria passagemåttat ska vara 84 cm. Passagemåttet måste lyftas upp till föreskrift.</p> <p>Dörröppningar ska vara utan nivåskillnad och utan trösklar och anges i föreskrift.</p>
13.	3:144	<p>Dörren ska placeras på kortsidan av typ 2 hissar annars blir hissen otillgänglig. Detta bör nämnas.</p> <p>I enlighet med HIN anser Bygg klokt att det bör anges att hissens manöverpanel ska utformas så att rullstolsburna samt personer med orienteringssvårigheter kan använda dem. Utgångsknappen bör ha avvikande form och färg. Hisspanelen ska vara vågrätt placerad ca 80 cm från golvet, helst mitt på långväggen. Hisspanelen ska vara kompletterad med punktskrift. Hisspanelen ska vara utåtvinklad, helst 45 grader, då går punktskriften att läsa. En användbar hiss har automatisk dörröppning. Anropsknappen utanför hissen ska vara logiskt placerad och i god kontrast mot bakgrunden. Hissar ska vara försedd med tal.</p>
14.	3:145	<p>Det nyttillkomna allmänna rådet att publika lokaler som har mer än ett våningsplan med toaletter för allmänheten bör ha minst en tillgänglig toalett på varje sådant våningsplan bör lyftas upp till föreskriftsnivå. Också toaletter på arbetsplatser bör tas upp här.</p> <p>Bygg klokt är mycket positiva till att scener och podier alltid ska vara tillgängliga. Publika lokaler och samlingslokaler ska vara tillgängliga och användbara för såväl besökare, utövare och anställda.</p> <p>Det allmänna rådet att fasta platser för personer som använder rullstol ska integreras med övriga platser och medge likvärdiga åskådarmöjligheter anser Bygg klokt ska lyftas upp till föreskrift.</p> <p>Bygg klokt är mycket positiva till att samlingslokaler och receptioner skall utrustas med tekniska lösningar så att de blir tillgängliga och användbara för personer med nedsatt hörsel.</p>
15.	3:1461	<p>Bygg klokt anser att takterrasser och balkonger vid nybyggnation alltid ska vara tillgängliga och användbara.</p>
16.	3:1462	<p>Det måste förtydligas att förvaringsutrymmen, postboxar, tvättstugor,</p>

(infoga ny rad genom att trycka tab → när du står i sista cellen eller markera en hel rad högerklicka och välj infoga rader.)

		avfallsutrymmen, sopnedkast och andra bostadskomplement ska vara tillgängliga <i>och användbara</i> .
17.	3:22	Bygg klokt anser att det bör anges att utrymme för förvaring av hjälpmedel, som exempelvis barnvagn, rullator eller rullstol, bör finnas.
18.	3:23	Bygg klokt anser att tvättstugor bör finnas närmre är 25 m från entré.
19.	3:422	Bygg klokt anser att avfallsutrymmen och avfallsanordningar ska finnas inom 25 m från entré. Utrymmen för sophantering ska vara tillgängliga och användbara samt att kärl ska vara logiskt placerade och tydligt märkta.

Nr	BBR 6:XX	Synpunkt
1.		
2.		
3.		

Nr	BBR 8:XX	Synpunkt
1.	8:22	Det bör framgå att stödhandtag bör finnas oavsett om man väljer att installera badkar eller separat duschplats.
2.	8:232	<p>Trappplanets djup anges till 1,3 m, något som inte är tillräckligt med tanke på att trapplanet måste vara stort nog för att en person som använder rullstol skall kunna nå att öppna sin lägenhetsdörr. Man måste också kunna vända med rullstol utan att komma för nära nedåtgående trappa.</p> <p>Bygg klokt anser att krav på handledare på båda sidor om trappor och ramper också ska finnas med under 8:232. Handledarnas utformning bör anges samt att de ska börja och sluta 30 cm före och efter trappan eller rampen. Handledaren ska också följa oavbrutet förbi eventuella vilplan. Handledare och räcken ska ha kontrasterande färg mot omgivningen i enlighet med HIN.</p>
3.	8:2321	<p>Bygg klokt anser att det bör anges att ledstänger ska löpa oavbrutet över trappors och rampers vilplan. Handledare och räcken ska ha kontrasterande färg mot omgivningen i enlighet med HIN .</p> <p>Det allmänna rådet om ledstänger bör lyftas upp till föreskrift, då detta har oerhört stor inverkan på tillgänglighet, användbarhet och säkerhet för personer med balanssvårigheter och orienteringssvårigheter.</p> <p>I tillfälle brand är också en väl utformad och säker handledare av stor</p>

(infoga ny rad genom att trycka tab → när du står i sista cellen eller markera en hel rad högerklicka och välj infoga rader.)

		betydelse för möjligheten att utrymma.
4.	8:31	Glasade ytor bör markeras för att undvika sammanstötningar.
5.	8:35	Oskyddade glasytor bör varningsmarkeras, exempelvis genom avvikande ljushet mot bakgrunden, i enlighet med HIN.
6.	8:353	Bygg klokt anser att markering av glasade ytor bör förtydligas. Barn har låg ögonhöjd och har ingen möjlighet att uppfatta en markering av glasad yta som sitter högt upp. Synsvaga kan ha lättast att uppfatta markering som sitter lågt, mer i nivå med marken. Glasade ytor måste därför markeras i olika höjder för att ingen ska komma till skada.
7.	8:91	Bygg klokt anser att trappor och ramper ska ha ledstänger på båda sidor i enlighet med HIN. Det allmänna rådet bör lyftas upp till föreskrift.